

The Millie Arbesfeld Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

Make No Bones About It: A Story of Yosef and Moshe

Mrs. Miriam White
Sunday, February 2, 2020

ז שבט, תש"פ

בראשית מ"א:ג'-ו"ג

(ג) ויליוסף ילד שני בנים בטרם תבוא שנת הרעב אשר ילדה לו אסנת בת-פוטִי פֶרַע כֶּהֵן אוֹן: (נא) ויקרא יוסף את-שם לקים הבכור מְנַשֶּׁה כִּי-נִשְׁכַּח אֶת-כָּל-עֲמָלִי וְאֶת כָּל-בֵּית אָבִיו: (נב) ואת שם השני קרא אֶפְרַיִם כִּי-הִפְרִינִי אֲרִים: בְּאֶרֶץ עֲנִי: (נג) ותקלינה שבע שני השבע אשר היה בארץ מצ

(50) Before the years of famine came, Joseph became the father of two sons, whom Asenath daughter of Poti-phera, priest of On, bore to him. (51) Joseph named the first-born Manasseh, meaning, "God has made me forget completely my hardship and my parental home." (52) And the second he named Ephraim, meaning, "God has made me fertile in the land of my affliction." (53) The seven years of abundance that the land of Egypt enjoyed came to an end,

בראשית מ"ח:ח'-ט"ז

(ח) וירא ישראל את-בני יוסף ויאמר מי-אלה: (ט) ויאמר יוסף אלי-אֲבִי בְנֵי הֵם אֲשֶׁר-נָתַן-לִי אֱלֹקִים בְּזֶה וַיֹּאמֶר הֵם: (יא) ויאמר אות נגש אתם אליו וישק להם ויחבק להם-גַּם אֵלַי וּבְרַכְכֶם: (י) ועיני ישראל כבדו מִדָּקוֹ לֹא יוּכַל לֹר יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף רָאָה פָנָיו לֹא פָלַגְתִּי וְהִנֵּה הָרָאָה אֹתִי אֱלֹקִים גַּם אֶת-וִרְעָדָה: (יב) ויוצא יוסף אתם מעם ברקיו וישתחו לאפיו ארצה: (יג) ויבא יוסף את-שניהם את-אֶפְרַיִם בְּיָמֵינוּ מִשְׁמָאל יִשְׂרָאֵל וְאֶת-מְנַשֶּׁה בְּשִׁמְאֵלוֹ מִיָּמִינוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּגַּשׁ אֵלָיו: (יד) וישלח ישראל את-יָמֵינוּ וַיִּשֶׁת עַל-רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הַצֶּעִיר וְאֶת-שִׁמְאֵלוֹ עַל-רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שְׁכַל אֶת-יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר: (טו) ויברך את-יוסף ויאמר הָאֱלֹקִים אֲשֶׁר הִתְהַלְכִּנוּ אִתִּי לְפָנַי אֲבֹתִי לְפָנֶיךָ הָאֱלֹקִים הִרְעִה אֹתִי מֵעוֹדִי עַד-הַיּוֹם הַזֶּה: (טז) הַמַּלְאָךְ הַגָּאֹל אֹתִי מִכָּל-רָע וְכָרַךְ אֶת-הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתִי אֲבֹרָהֶם וַיִּצְחָק וַיִּדְּגוּ לְרֹב בְּקֶרֶב הָאֲרָץ:

(8) Noticing Joseph's sons, Israel asked, "Who are these?" (9) And Joseph said to his father, "They are my sons, whom God has given me here." "Bring them up to me," he said, "that I may bless them." (10) Now Israel's eyes were dim with age; he could not see. So [Joseph] brought them close to him, and he kissed them and embraced them. (11) And Israel said to Joseph, "I never expected to see you again, and here God has let me see your children as well." (12) Joseph then removed them from his knees, and bowed low with his face to the ground. (13) Joseph took the two of them, Ephraim with his right hand—to Israel's left—and Manasseh with his left hand—to Israel's right—and brought them close to him. (14) But Israel stretched out his right hand and laid it on Ephraim's head, though he was the younger, and his left hand on Manasseh's head—thus crossing his hands—although Manasseh was the first-born. (15) And he blessed Joseph, saying, "The God in whose ways my fathers Abraham and Isaac walked, The God who has been my shepherd from my birth to this day— (16) The Angel who has redeemed me from all harm— Bless the lads. In them may my name be recalled, And the names of my fathers Abraham and Isaac, And may they be teeming multitudes upon the earth."

בראשית נ':כ"ב-כ"ו

(כב) וישוב יוסף במצרים הוא ובית אביו ויחיו יוסף ומִצְרָה וְעֵשָׂר שָׁנִים: (כג) וירא יוסף לאֶפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם בְּנֵי מַכִּיר בֶּן-מְנַשֶּׁה יָלְדוּ עַל-בְּרֵכֵי יוֹסֵף: (כד) ויאמר יוסף אל-אֲחָיו אֲנֹכִי מֵת וְאֱלֹקִים פִּקְדוֹ יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהִעֲלֶה אֶתְכֶם מִן-הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאֲבֹתֵיכֶם לֵאמֹר וְלִי-עֹקֵב: (כה) וישבע יוסף את-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פִּקְדוֹ אֱלֹקִים אֶתְכֶם וְהִעֲלֶתֶם אֶת-עַצְמוֹתַי מִזֶּה: (כו) וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן-מֵאָה וְעֵשָׂר שָׁנִים וַיִּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּשֶׂם בְּאֶרֶן בְּמִצְרַיִם: (22) So Joseph and his father's household remained in Egypt. Joseph lived one hundred and ten years. (23) Joseph lived to see children of the third generation of Ephraim; the children of Machir son of Manasseh were likewise born upon Joseph's knees. (24) At length, Joseph said to his brothers, "I am about to die. God will surely take notice of you and bring you up from this land to the land that He promised on oath to Abraham, to Isaac, and to Jacob." (25) So Joseph made the sons of Israel swear, saying, "When God has taken notice of you, you shall carry up my bones from here." (26) Joseph died at the age of one hundred and ten years; and he was embalmed and placed in a coffin in Egypt.

MIDRESHET YOM RISHON

במדבר כ"ז:א'

(א) וַתִּקְרְבֶנָה בָּנוֹת צֶלְפָּחָד בְּנוֹת־הַכֹּהֵן בְּנֵי־גִלְעָד בְּנוֹת־מַחִיר בְּנוֹת־מָנַשֶׁה לְמִשְׁפַּחַת מְנַשֶּׁה בְּנוֹת־יוֹסֵף וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בָּנוֹתָיו מַחֲלָה וְנֹחַ וְחֹגְלָה וּמִלְכָּה וְתִרְצָח:

(1) The daughters of Zelophehad, of Manassite family—son of Hephher son of Gilead son of Machir son of Manasseh son of Joseph—came forward. The names of the daughters were Mahlah, Noah, Hoglah, Milcah, and Tirzah.

רש"י על במדבר כ"ז:א':א'

(א) למשפחת מנשה בן יוסף. למה נאמר והלא כבר נאמר בן מנשה אלא לומר לך יוסף חבב את הארץ שנאמר (בראשית נ, כה) והעליתם את עצמותי וגו' ובנותיו חבבו את הארץ שנאמר תנה לנו אחוזה. וללמדך שהיו כולם צדיקים שכל מי שמעשיו ומעשה אבותיו סתומים ופרט לך הכתוב באחד מהם ליחסו לשבט הרי זה צדיק בן צדיק. ואם .... (יחסו לגנאי כגון (מ"ב כה, כה) בא ישמעאל בן נתניה בן אלישמע בידוע שכל הנזכרים עמו רשעים היו (ספרי שם 1) OF THE FAMILIES OF MANASSEH THE SON OF JOSEPH — Why is this stated? It is to suggest the following idea to you: Just as Joseph held the Promised Land dear, as it is said, (Genesis 50:25) “And ye shall bring my bones up (to Palestine) from hence”, so, too, his daughters held the Land dear, as it is said, (v. 4) “Give us an inheritance”; and further to teach you that they were righteous all of them (everyone here mentioned in the pedigree), for in every case where a person’s doings and his ancestors’ doings are nowhere plainly described and Scripture somewhere enters into the details of the pedigree in respect to one of them, tracing his genealogy back to someone worthy of praise, it is evident that the person in question is himself a righteous man and a son of a righteous father....

שמות ב':י"א-י"ד

(יא) וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל־אֶחָיו וַיֵּרָא בְּסִבְלָתָם וַיֵּרָא אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה אִישׁ־עִבְרִי מֵאֶחָיו: (יב) וַיִּפֶּן כֹּה וְכֹה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ וַיִּבֶן אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחֹל: (יג) וַיֵּצֵא בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַהֲגִה שְׁנֵי־אֲנָשִׁים עִבְרִים נֹצִים וַיֹּאמֶר לָרֶשֶׁע לָמָּה תִּכֶּה רֵעִי: (יד) וַיֹּאמֶר מִי שְׂמֶיךָ לֵאמֹר שׂוֹר וּשְׂפָט עָלֵינוּ הִלַּחְגְּנִי אַתָּה אִמְ (כא) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְשֹׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת־צַפְרָה בְּתוֹ לְמֹשֶׁה: (כב) וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גְּרָשָׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה: ר פֶּאֶשֶׁר הִרְגִּית אֶת־הַמִּצְרִי וַיֵּרָא מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אָכֵן נֹדַע הַדָּבָר:

(11) Some time after that, when Moses had grown up, he went out to his kinsfolk and witnessed their labors. He saw an Egyptian beating a Hebrew, one of his kinsmen. (12) He turned this way and that and, seeing no one about, he struck down the Egyptian and hid him in the sand. (13) When he went out the next day, he found two Hebrews fighting; so he said to the offender, “Why do you strike your fellow?” (14) He retorted, “Who made you chief and ruler over us? Do you mean to kill me as you killed the Egyptian?” Moses was frightened, and thought: Then the matter is known!

שמות ב':י"ה-י"ז

(יח) וַתָּבֹאנָה אֶל־רְעוּאֵל אֲבִיהֶן וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ מִהֲרַתָּן בָּא הַיּוֹם: (יט) וַתֹּאמְרֶנּוּ אִישׁ מִצְרִי הִצִּילָנוּ מִיַּד הָרָעִים וְגַם־דָּלָה דָּלָה לָנוּ וַיִּשְׁק אֶת־הַצֹּאן:

(18) When they returned to their father Reuel, he said, “How is it that you have come back so soon today?” (19) They answered, “An Egyptian rescued us from the shepherds; he even drew water for us and watered the flock.”

שמות ב': כ"א-כ"ב

(כא) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְשִׁבְתָּ אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת־צִפּוֹרָה בְּתוּלָהּ לְמִשָּׁה: (כב) וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גֶּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה:

(21) Moses consented to stay with the man, and he gave Moses his daughter Zipporah as wife.
(22) She bore a son whom he named Gershom, for he said, "I have been a stranger in a foreign land."

דברים ל"ד: א'-ז'

(א) וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעֶרְבַת מוֹאב אֶל־הָר נֶבֹז וְרָאשׁ הַפְּסָגָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרֵחוֹ וַיְרְאֵהוּ ה' אֶת־כָּל־הָאֶרֶץ אֶת־הַגִּלְעָד עַד־דָּן: (ב) וְאֶת כָּל־נַפְתָּלִי וְאֶת־אֶרֶץ אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֶת כָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה עַד הַיָּם הָאֲחֵרוֹ: (ג) וְאֶת־הַנֶּגֶב וְאֶת־הַכֶּכֶר בַּקָּעַת יְרֵחוֹ עֵיר הַתְּמָרִים עַד־צֹעַר: (ד) וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו זֹאת הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלַיֵּשֶׁבֶל לְאַמְרָן לְיִרְעָה אֶתְנֶנָּה הָרְאִיתִיךָ בְּעֵינֶיךָ וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבֹר: (ה) וַיָּמָת שָׁם מֹשֶׁה עֶבְד־ה' בְּאֶרֶץ מוֹאב עַל־פִּי ה': (ו) וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּגִל בְּאֶרֶץ מוֹאב בְּיַד פְּעוֹר וְלֹא־יָדָע אִישׁ אֶת־קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: (ז) וּמֹשֶׁה בֶן־מֵאָה וָעֶשְׂרִים שָׁנָה בָּמָתוֹ לֹא־כָהָתָה עֵינָיו וְלֹא־גָם לָחָה:

(1) Moses went up from the steppes of Moab to Mount Nebo, to the summit of Pisgah, opposite Jericho, and the LORD showed him the whole land: Gilead as far as Dan; (2) all Naphtali; the land of Ephraim and Manasseh; the whole land of Judah as far as the Western Sea; (3) the Negeb; and the Plain—the Valley of Jericho, the city of palm trees—as far as Zoar. (4) And the LORD said to him, "This is the land of which I swore to Abraham, Isaac, and Jacob, 'I will assign it to your offspring.' I have let you see it with your own eyes, but you shall not cross there." (5) So Moses the servant of the LORD died there, in the land of Moab, at the command of the LORD. (6) He buried him in the valley in the land of Moab, near Beth-peor; and no one knows his burial place to this day. (7) Moses was a hundred and twenty years old when he died; his eyes were undimmed and his vigor unabated.

שמות י"ג: י"ט

(יט) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־עֲצָמוֹת יוֹסֵף וַיֹּסֶף עִמּוֹ כִּי הִשְׁבַּע הַשָּׁבִיעַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פֶּלֶד יִפְקֹד אֲלֵכֶם וְהָעֵלִיתֶם אֹתָם עִמָּתִי מִזֶּה אֲתִקֶּם:

(19) And Moses took with him the bones of Joseph, who had exacted an oath from the children of Israel, saying, "God will be sure to take notice of you: then you shall carry up my bones from here with you."

Rav Avraham Gordimer: YUTorah.org/ParshatBeshalach: 'The Bones of Yosef'

"Moshe's taking Yosef's bones forth from Mitzrayim fortified the emunah (faith) and sense of security of B'nei Yisroel, enabling the fragile nation to depart Mitzrayim and enter the Desert with a cognizance of the Bris Avos. By commanding that his remains accompany B'nei Yisroel upon their departure from Mitzrayim, Yosef continued to protect and inspire his people for countless years after his passing, connecting them always to Hashem's unbroken promises to the Avos."

דברים רבה ב': ח'

דָּבָר אַחֵר, אָמַר רַבִּי לֹוי אָמַר לְפָנָיו רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם עֲצָמוֹתָיו שֶׁל יוֹסֵף נִכְנְסוּ לְאֶרֶץ, וְנֹאֲנִי אֵינִי נִכְנָס לְאֶרֶץ. אָמַר לוֹ, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִי שֶׁהוֹדָה בְּאֶרֶצוֹ נִקְבַּר בְּאֶרֶצוֹ וּמִי שֶׁלֹּא הוֹדָה בְּאֶרֶצוֹ אֵינוֹ נִקְבַּר בְּאֶרֶצוֹ, יוֹסֵף הוֹדָה בְּאֶרֶצוֹ, מִנֵּן גָּבְרָתוֹ אוֹמְרָת (בראשית לט, יד): רָאוּ הֵבִיא לָנוּ אִישׁ עֹבְרִי וְגו' וְלֹא כִפֵּר, אֵלָּא (בראשית מ, טו): גָּבַר גִּבְרָתִי מֵאֶרֶץ הָעֵבְרִים, נִקְבַּר בְּאֶרֶצוֹ, מִנֵּן, שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע כד, לב): וְאֵת עֲצָמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר הֶעֱלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בְּשֶׁקֶם, אֶת שְׁלֹא הוֹדִית בְּאֶרֶצָּה אֵין אֶתָּה נִקְבַּר בְּאֶרֶצָּה, כִּי־צַד בָּנוֹת יִתְרוֹ אוֹמְרוֹת (שמות ב, יט): אִישׁ מִצְרִי הִצִּילָנוּ מִיַּד הָרָעִים וְהוּא שׁוֹמֵעַ וְשׁוֹתֵק, לְפִיכָּה לֹא נִקְבַּר בְּאֶרֶצוֹ.

MIDRESHET YOM RISHON

A project of Yeshiva University Center for the Jewish Future – Rabbi Isaac Elchanan Theological Seminary

Kol Dodi Dofek (page 88)

"Our historic obligation today is to raise ourselves from a people to a holy nation, from the Covenant of Egypt to the Covenant of Sinai; from a compelled existence to an original way of life, permeated with morality and religious principals, that transcends history. We must go from being an Encampment to being a Nation. The task of religious Zionism is to fuse the two covenants, the Covenant of Egypt and the Covenant of Sinai; the covenants of fate and destiny, of isolation and loneliness. This task entails self-perfection by suffering; the out-pouring of loving kindness brought about by combining all the elements of nation and uniting them in one community. "A nation unique in the land" (II Samuel 7:23), and the readiness to pray for one's friend and to feel his joy and his grief. The goal of this self-repair is the purposeful consecration of self and ascent to the "Mountain of G-d" (Psalms 15:1) One great goal unites us all. A single exalted vision captures our hearts. One Torah (Written and Oral) directs us all to a unified end-the fulfillment of the vision of aloneness and the vision of the sanctity of an Encampment/People that ascends to the level of a Community/Nation and ties its lot to the destiny that was proclaimed to the world in the words of our ancient father Abraham: And I and the lad shall go unto the place and shall worship God and return to you" (Genesis 22:5)."